SODBA SODIŠČA (drugi senat)
z dne 14. aprila 2005*

V zadevi C-157/03,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES z dne 7. aprila 2003,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata C. O'Reilly, zastopnica, in L. Escobar Guerrero, zastopnik, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Kraljevini Španiji, ki jo zastopa N. Díaz Abad, zastopnica, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

* Jezik postopka: španščina.

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, C. Gulmann, J. Makarczyk (poročevalec), P. Kūris in J. Klučka, sodniki,

generalna pravobranilka: C. Stix-Hackl,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 9. novembra 2004

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo zahteva, naj Sodišče ugotovi, da Kraljevina Španija ni izpolnila obveznosti iz Pogodbe ES s tem, da je za izdajo dovoljenja za prebivanje državljanom tretjih držav, družinskim članom državljana Skupnosti, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja, naložila obveznost vizuma za prebivanje, s čimer je kršila določbe Direktive Sveta 68/360/EGS z dne 15. oktobra 1968 o odpravi omejitev gibanja in prebivanja v Skupnosti za delavce držav članic in za njihove družine (UL L 257, str. 13), Direktive Sveta 73/148/EGS z dne 21. maja 1973 o odpravi omejitev gibanja in bivanja v Skupnosti za državljane držav članic v

zvezi z ustanavljanjem in opravljanjem storitev (UL L 172, str. 14) in Direktive Sveta 90/365/EGS z dne 28. junija 1990 o pravici do prebivanja za zaposlene in samozaposlene osebe, ki so prenehale opravljati poklicno dejavnost (UL L 180, str. 28), in s tem, da ni izdala dovoljenja za prebivanje čim prej in najpozneje v šestih mesecih od datuma vložitve prošnje za to dovoljenje, s čimer pa je kršila določbe Direktive Sveta 64/221/EGS z dne 25. februarja 1964 o usklajevanju posebnih ukrepov, ki zadevajo gibanje in prebivanje tujih državljanov, utemeljenih z javno politiko, javno varnostjo ali zdravjem prebivalstva (UL 1964, 56, str. 850).

Pravni okvir

Pravo Skupnosti

Določbe o vstopu in prebivanju

2 Člen 1 Direktive 68/360 določa odpravo omejitev gibanja in prebivanja za državljane držav članic in za njihove družinske člane, za katere se uporabljajo določbe Uredbe Sveta (EGS) št. 1612/68 z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL L 257, str. 2).

3 Člen 1 Direktive 73/148 določa predvsem odpravo omejitev gibanja in prebivanja za državljane držav članic, ki se nastanijo ali želijo nastaniti v drugi državi članici, da bi opravljali dejavnost kot samozaposlene osebe, ali ki želijo opravljati storitve v tej državi, kot tudi za njihove zakonce, ne glede na državljanstvo.

4 Na podlagi člena 1 Direktive 90/360 je pravica do prebivanja priznana državljanom držav članic, ki so v Skupnosti opravljali dejavnost kot zaposlene ali samozaposlene osebe, in njihovim družinskim članom, pod pogojem, da prejemajo invalidsko, predčasno ali starostno pokojnino ali pokojnino zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni v taki višini, da v času prebivanja ne obremenjujejo sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, in pod pogojem, da imajo zdravstveno zavarovanje, ki pokriva vsa tveganja v tej državi.

5 Člena 3 in 4 Direktive 68/360 določata:

„Člen 3

1. Države članice dovolijo osebam, navedenim v členu 1, vstop na svoje ozemlje, s predložitvijo veljavne osebne izkaznice ali potne listine.

2. Vstopnega vizuma ali drugega enakovrednega dokumenta ni dovoljeno zahtevati, razen za družinske člane, ki niso državljani ene od držav članic. Države članice omogočijo takim osebam vse možnosti za pridobitev vseh potrebnih vizumov.

Člen 4

1. Države članice zagotovijo pravico do prebivanja na njihovem ozemlju osebam, navedenim v členu 1, ki predložijo dokumente, navedene v odstavku 3.

2. Kot dokazilo pravice do prebivanja se izda dokument, imenovan ‚Dovoljenje za prebivanje državljana države članice Evropske gospodarske skupnosti'. Ta dokument mora vsebovati izjavo, da je bil izdan v skladu z določbami Uredbe (EGS) št. 1612/68 in v skladu z ukrepi, ki so jih sprejele države članice za izvajanje te direktive. Besedilo izjave je v prilogi k tej direktivi.

3. Za izdajo dovoljenja za prebivanje za državljana države članice EGS lahko države članice zahtevajo predložitev naslednjih dokumentov:

[...]

— od družinskih članov delavca:

c) dokument, s katerim so vstopili na ozemlje države;

d) dokument, ki ga je izdal pristojni organ matične države ali države, iz katere so prišli, in ki dokazuje njihovo sorodstvo;

e) v primerih, navedenih v členu 10(1) in (2) Uredbe (EGS) št. 1612/68, dokument, ki ga je izdal pristojni organ matične države ali države, iz katere so prišli, ki potrjuje, da so vzdrževani družinski člani delavca ali da živijo z njim v istem gospodinjstvu.

4. Družinskemu članu, ki ni državljan države članice, se izda dokument o prebivanju, ki ima rok veljavnosti kot dokument, izdan delavcu, od katerega je družinski član odvisen."

6 Člena 3 in 6 Direktive 73/148 določata:

„Člen 3

1. Države članice zagotovijo osebam iz člena 1 pravico vstopati na njihovo ozemlje samo s predložitvijo veljavnega osebnega dokumenta ali potnega lista.

2. Ni dovoljeno zahtevati vstopnega vizuma ali postavljati enakovrednih zahtev, razen za družinske člane, ki nimajo državljanstva ene od držav članic. Države članice omogočijo takim osebam vse možnosti za pridobitev vseh potrebnih vizumov.

Člen 6

Država članica ne sme zahtevati, da prosilec za izdajo dovoljenja za bivanje ali upravičenja do bivanja predloži kar koli drugega kakor naslednje:

a) osebni dokument ali potni list, s katerim je vstopil na ozemlje države;

b) dokazilo, da oseba spada v eno od kategorij oseb, navedenih v členu 1 in 4."

7 Besedilo člena 2(1) in (2) Direktive 90/365 je naslednje:

„1. Izvajanje pravice do prebivanja se dokaže z izdajo potrdila, t. i. ‚dovoljenja za prebivanje za državljana države članice EGS', katerega veljavnost je lahko omejena na pet let z možnostjo podaljšanja. Države članice pa lahko po prvih dveh letih bivanja zahtevajo obnovitev dovoljenja, če menijo, da je to potrebno. Če družinski član nima državljanstva države članice, se mu izda dokument o prebivanju z enako veljavnostjo, kakor jo ima tisti dokument, izdan državljanu, ki ga vzdržuje.

2. Za izdajo dovoljenja za prebivanje ali dokumenta o prebivanju lahko država članica od prosilca zahteva le predložitev veljavne osebne izkaznice ali potnega lista in dokazila, da izpolnjuje pogoje iz člena 1.

Členi 2, 3, 6(1)(a) in (2) ter člen 9 Direktive 68/360/EGS se smiselno uporabljajo za upravičence te direktive.

[...]"

8 Na podlagi člena 5(1) Direktive 64/221 velja:

„1. Odločba o tem, ali se osebi odobri ali zavrne prvo dovoljenje za prebivanje, se sprejme čim prej in nikakor ne kasneje kot v šestih mesecih od datuma vložitve prošnje za dovoljenje.

Dokler se ne sprejme odločitev o odobritvi ali zavrnitvi dovoljenja za prebivanje, se zadevni osebi dovoli začasno bivanje na ozemlju države."

Določbe o vizumih

9 Člen 2 Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 o tretjih državah, katerih državljani morajo imeti ob prehodu zunanjih meja vizum, in tretjih državah, katerih državljani so izvzeti iz vizumske obveznosti (UL L 81, str. 1), določa:

„V tej uredbi pomeni ‚vizum' dovoljenje, ki ga izda država članica, ali odločitev te države članice, potrebno za naslednje namene:

— vstop zaradi načrtovanega bivanja v tej državi članici ali v več državah članicah, ki skupaj ne presega treh mesecev,

— vstop zaradi tranzita prek ozemlja te države članice ali več držav članic, razen tranzita na letališču."

Nacionalna ureditev

10 Na podlagi člena 10(3) kraljevega dekreta št. 766/1992 z dne 26. junija 1992 o vstopu in prebivanju državljanov držav članic Evropskih skupnosti v Španiji (Real Decreto 766/1992, de 26 junio 1992, sobre entrada y permanencia en España de nacionales de Estatos miembros de las Comunidades Europeas, BOE št. 156 z dne 30. junija 1992, str. 22275), kot je bil spremenjen s kraljevima dekretoma št. 737/95 (BOE št. 133, z dne 5. maja 1995, str. 16547) in št. 1710/1997 (BOE št. 274 z dne 14. novembra 1997, str. 33549):

„Če so zadevne osebe družinski člani oseb iz prejšnjih točk v okviru člena 2, morajo predložiti dokumente, ki jih izdajo pristojni organi, s katerimi dokazujejo:

a) sorodstveno vez;

b) da jih vzdržuje oziroma preživlja državljan, s katerim so v sorodu, v primeru, ko mora biti izpolnjen ta pogoj;

c) za družinskega člana prebivalca iz točk (e), (f) in (g) prvega odstavka, da ima dovolj sredstev in zdravstveno zavarovanje, navedenih v teh določbah, s katerimi se krijejo imetnik in njegovi družinski člani v skladu s tukaj navedenimi pravili;

d) družinski člani, ki niso državljani držav članic Evropskih skupnosti, morajo poleg zgoraj navedenih dokumentov predložiti tudi vizum za prebivanje, odtisnjen na potnem listu, pri tem pa so te obveznosti lahko oproščeni zaradi izjemnih razlogov."

11 Na podlagi členov 23 in 28 kraljevega dekreta št. 155/1996 z dne 2. februarja 1996 o odobritvi uredbe za izvajanje organskega zakona 7/1985 (Real Decreto 155/1996 z dne 2. februarja 1996, por el que se aprueba el reglamento de ejecución de la Ley Orgánica 7/1985, BOE št. 47 z dne 23. februarja 1996, str. 6949):

„Člen 23: Vizumi za prebivanje: Vrste

[...]

2. Vizumi za prebivanje zaradi združitve družine se lahko po pozitivnem poročilu pristojnega upravnega organa podelijo tujcem, za katere velja eden izmed primerov iz člena 54 te uredbe, če zanj zaprosijo zaradi pridružitve družinskemu članu, ki

prebiva v Španiji. Poročilo je zavezujoče, kar zadeva pogoje, ki jih mora izpolniti prosilec v skladu s členom 28(1) te uredbe.

[...]

6. Vizumi za prebivanje brez pridobitne dejavnosti se lahko podelijo upokojenim tujcem, ki dobivajo pokojnino oziroma rento, ali tujcem v starosti, primerni za delo, ki v Španiji ne opravljajo dejavnosti, za katero je potrebno delovno dovoljenje oziroma so oproščeni obveznosti, da pridobijo to dovoljenje.

Člen 28: Posebni dokumenti, zahtevani za vizume za prebivanje

1. Ko zaprosi za vizum za prebivanje zaradi združitve družine, mora družinski član s prebivališčem v Španiji pred vložitvijo prošnje upravni organ pokrajine, kjer ima prebivališče, zaprositi za poročilo, ki potrjuje, da izpolnjuje vse pogoje iz člena 56(5) in (7) te uredbe in da mu je bilo dovoljenje za prebivanje že podaljšano. Družinski član, ki spada v eno izmed skupin iz člena 54(2) te uredbe, mora skupaj s prošnjo za izdajo vizuma predložiti kopijo prošnje za poročilo, vpisano pri zgoraj navedenem upravnem organu, kot tudi listine, ki potrjujejo sorodstveno vez in glede na okoliščine primera tudi položaj ekonomske oziroma pravne odvisnosti.

[...]

6. V primeru prošnje za vizum za prebivanje brez pridobitne dejavnosti mora tuj državljan priložiti dokumente, ki potrjujejo, da ima dovolj sredstev za preživljanje oziroma da dobiva zanj in za svoje družinske člane, ki jih vzdržuje, dovolj velike in primerne periodične dohodke."

Dejansko stanje in predhodni postopek

12 Ta postopek zaradi neizpolnitve obveznosti izhaja iz prijav Komisiji s strani dveh državljanov Skupnosti, ki sta uresničevala svojo pravico do prostega gibanja, priznano s Pogodbo ES, in soprogama, ki so jima v Španiji je zavrnili izdajo dovoljenja za prebivanje zato, ker bi morali na španskem konzulatu v kraju, kjer sta nazadnje prebivali, najprej zaprositi za vizum za prebivanje. Dejstva, navedena v prijavi, so nastala leta 1998 v primeru ge. Weber oziroma leta 1999 v primeru ge. Ventura.

13 Komisija je 26. aprila 1999 v zvezi s tem naslovila dopis na španske organe, ki so 5. julija 1999 potrdili, da je vizum za prebivanje nujen v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje.

14 V skladu s postopkom iz člena 226, prvi odstavek, ES je Komisija po tem, ko je Kraljevini Španiji omogočila, da poda svoja stališča, z dopisom z dne 3. aprila 2002 na to državo članico naslovila obrazloženo mnenje, v katerem jo je pozvala, naj sprejme potrebne ukrepe za uskladitev z obveznostmi, ki jih ima na podlagi direktiv 68/360, 73/148, 90/365 in 64/221, v roku dveh mesecev od vročitve tega mnenja. Ker Komisija z odgovorom španskih organov ni bila zadovoljna, se je odločila, da vloži to tožbo.

Tožba

Prvi očitek: neskladnost španske ureditve z direktivami 68/360, 73/148 in 90/36 v zvezi z izdajo dovoljenja za prebivanje v Španiji državljanom tretjih držav, družinskim članom državljanov Skupnosti, ki so uresničevali svojo pravico do prostega gibanja

Trditve strank

15 S prvim očitkom Komisija Kraljevini Španiji očita, da je s tem, da je za izdajo dovoljenja za prebivanje državljanom tretjih držav, družinskim članom državljana Skupnosti, naložila obveznost pridobitve vizuma za prebivanje, kršila določbe direktiv 68/360, 73/148 in 90/365.

16 Komisija je ob sklicevanju na Pogodbo in izvedeno pravo Skupnosti, ki državljanom Skupnosti zagotavljata pravico do prostega gibanja, uveljavljala, da imajo določeni družinski člani državljanov Skupnosti ne glede na njihovo državljanstvo prav tako pravice, ki izhajajo iz prava Skupnosti.

17 Obveznost pridobitve vizuma za prebivanje za namene izdaje dovoljenja za prebivanje pomeni ne samo omejitev njihovih pravic, ki izhajajo iz pravil Skupnosti, pač pa posredno omejuje tudi pravico do prostega gibanja samega državljana Skupnosti.

18 Komisija priznava, da mora biti v primeru, če države članice od državljanov tretjih držav lahko zahtevajo vstopni vizum, pridobitev le-tega olajšana, ko gre za družinske člane državljanov Skupnosti, pri čemer pa se za navedene osebe za izdajo vizuma ne sme uvesti imigracijski postopek pred vstopom na ozemlje določene države članice.

19 Po mnenju Komisije je edini pogoj, ki ga lahko države članice upravičencem na podlagi prava Skupnosti v zvezi s pravico do vstopa na njihovo ozemlje vnaprej postavijo, predložitev listin, naštetih v členu 3 direktiv 68/360 in 73/148. Pojasnjuje, da je treba pojem „vstopni vizum", ki ga lahko države članice zahtevajo ob vstopu na njihovo ozemlje, razlagati izključno kot kratkotrajni vizum do treh mesecev.

20 Posledično morajo državljani tretjih držav, družinski člani državljana Skupnosti, šele v trenutku izdaje dovoljenja za prebivanje v skladu s členom 2 Direktive 90/365 in členom 6 Direktive 73/148 dokazati, da izpolnjujejo pogoje, določene z ureditvijo Skupnosti.

21 Po mnenju Komisije iz tega sledi, da je vzpostavitev sistema, ki državljana tretje države zavezuje, da za pridobitev dovoljenja za prebivanje, v bistvenem utemeljenega na dokazovanju lastnosti družinskega člana državljana Skupnosti, opravi imigracijski postopek, v nasprotju tako z ureditvijo kot tudi s sodno prakso Skupnosti (sodba z dne 25. julija 2002 v zadevi MRAX, C-459/99, Recueil, str. I-6591).

22 Španska vlada zatrjuje, da smejo države članice v primeru, ko se državljan Skupnosti giblje znotraj Skupnosti in pridobi pravice, ki mu jih dajeta Pogodba in direktivi,

skladno s členom 3(2) direktiv 68/360 in 73/148 zahtevati vstopni vizum ali drug enakovredni dokument samo za družinske člane, ki niso državljani ene od držav članic.

23 Po mnenju te vlade lahko države članice v skladu s členom 4(3) Direktive 68/360 in 6(a) Direktive 73/148 zahtevajo predložitev osebnega dokumenta ali potnega lista, s katerim je ta oseba vstopila na ozemlje države.

24 Španska vlada ob sklicevanju na razliko med vstopnimi vizumi in vizumi za prebivanje zatrjuje, da se Uredba št. 539/2001 nanaša samo na kratkotrajne vizume. Tako naj bi bile države članice pristojne za urejanje vizumov za daljši čas oziroma za prebivanje.

25 Španska vlada nazadnje poudarja, da na ravni Skupnosti ni usklajevanja v zvezi z izdajo vizumov za prebivanje za državljane tretjih držav. Ker Svet ni sprejel ukrepov imigracijske politike za področja, ki spadajo v člen 63, odstavek 3(a) in (b) ES, so države članice ostale pristojne za navedeno področje.

Presoja Sodišča

26 Uvodoma je treba poudariti, da je zakonodajalec Skupnosti priznal, kako pomembno je zagotavljanje varstva družinskega življenja državljanov držav članic za odstranjevanje ovir pri uresničevanju temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo (sodba z dne 11. julija 2002 v zadevi Carpenter, C-60/00, Recueil, str. I-6279, točka 38, in zgoraj navedena sodba MRAX, točka 53).

27 S tega vidika člen 1 direktiv 68/360, 73/148 in 90/365 uporabo prava Skupnosti na področju vstopa in prebivanja na ozemlju držav članic razširja na zakonce državljanov držav članic, za katere se uporabljajo te določbe, ne glede na njihovo državljanstvo.

28 S tega vidika pravica do vstopa na ozemlje držav članic, podeljena državljanu tretje države, zakoncu državljana države članice, izhaja zgolj iz sorodstvene vezi. Tako je treba izdajo dovoljenja za prebivanje državljanu tretje države, zakoncu državljana države članice, šteti ne kot akt, ki podeljuje pravico, pač pa kot akt, s katerim naj posamezna država članica ugotovi osebni položaj državljana tretje države glede na določbe prava Skupnosti (glej zgoraj navedeno sodbo MRAX, točka 74).

29 Kar zadeva postopek za pridobitev dovoljenja za prebivanje, je treba poudariti, da so pogoji, ki jih lahko država članica zahteva za izdajo tega dovoljenja, določeni v členu 4(3)(c), (d) in (e) Direktive 68/360, členu 6 Direktive 73 /148 in v členu 2 Direktive 90/365.

30 Navedeni pogoji so omejevalne narave (glej v tem smislu sodbo z dne 8. aprila 1976 v zadevi Royer, 48/75, Recueil, str. 497, točka 37; z dne 5. februarja 1991 v zadevi Roux, C-363/89, Recueil, str. I-273, točki 14 in 15, in z dne 5. marca 1991 v zadevi Giagounidis, C-376/89, Recueil, str. I-1069, točka 21).

31 Treba je poudariti, da države članice skladno s členom 3(1) direktiv 68/360 in 73/148 dovolijo vstop na svoje ozemlje državljanom teh držav in njihovim družinskim članom zgolj ob predložitvi veljavne osebne izkaznice ali potne listine.

32 Kljub temu lahko države članice v skladu s členom 3(2) istih direktiv v primeru, če se državljan države članice giblje v Skupnosti zaradi uresničevanja pravic, ki jih ima na podlagi Pogodbe in navedenih direktiv, uvedejo obvezne vstopne vizume ali druge enakovredne dokumente za družinske člane, ki niso državljani teh držav. Seznam tretjih držav, katerih državljani morajo ob prehodu zunanjih meja držav članic imeti vizume, je določila Uredba Sveta (ES) št. 2317/95 z dne 25. septembra 1995 o določitvi tretjih držav, katerih državljani morajo ob prehodu zunanjih meja držav članic imeti vizume (UL L 234, str. 1), ki jo je nadomestila Uredba Sveta (ES) št. 574/1999 z dne 12. marca 1999 (UL L 72, str. 2), sama prav tako nadomeščena z Uredbo št. 539/2001 (zgoraj navedena sodba MRAX, točka 60).

33 V vsakem primeru pa morajo države članice družinskim članom, ki niso državljani držav članic, omogočiti lažjo pridobitev potrebnih vizumov. V tem pogledu je Sodišče že razsodilo, da mora biti pod sankcijo nespoštovanja polnega učinka določb direktiv 68/360 in 73/148 vizum izdan čim prej, in kolikor je to mogoče, na krajih vstopa na državno ozemlje (zgoraj navedena sodba MRAX, točka 60).

34 Člen 2 Uredbe št. 539/2001 opredeljuje vizum kot dovoljenje, ki ga izda država članica, potrebno za vstop zaradi prebivanja, ki skupaj ne presega treh mesecev.

35 Na podlagi španske ureditve pogojev za pridobitev dovoljenja za prebivanje morajo družinski člani državljana Skupnosti, ki niso državljani posamezne države članice, med drugim predložiti tudi vizum za prebivanje zaradi združitve družine, odtisnjen na njihovem potnem listu.

36 Tako so družinski člani dolžni opraviti formalnosti za prebivanje pred vstopom na špansko ozemlje, pod sankcijo zavrnitve izdaje dovoljenja za prebivanje.

37 Poleg tega med pogoji za izdajo dovoljenja za prebivanje družinskim članom državljanov Skupnosti, določenih v direktivah 68/360, 73/148 in 90/365, ni takega vizuma, kot ga zahteva španska zakonodaja (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo MRAX, točka 50).

38 Torej je zahteva za vizum za prebivanje, določen s špansko zakonodajo in potreben za pridobitev dovoljenja za prebivanje, in posledično zavrnitev izdaje tega dovoljenja državljanu tretje države, družinskemu članu državljana Skupnosti, zato ker bi bil moral najprej zaprositi za vizum za prebivanje na španskem konzulatu v kraju, kjer je nazadnje prebival, ukrep, ki ni v skladu z določbami direktiv 68/360, 73/148 in 90/365.

39 Iz zgoraj navedenega sledi, da je prvi očitek Komisije utemeljen.

Drugi očitek: kršitev Direktive 64/221

Trditve strank

40 Z drugim očitkom Komisija zatrjuje, da morajo države članice v skladu s splošnim namenom ureditve Skupnosti izdaje dovoljenj za prebivanje in predvsem z vidika

člena 5 Direktive 64/221 odločbe o dovoljenju za prebivanje sprejeti čim prej in najpozneje v šestih mesecih od vložitve prošnje.

41 Čeprav Komisija v celoti priznava skladnost določb španskega prava z Direktivo 64/221, kar zadeva roke, določene za izdajo dovoljenj za prebivanje, pa Kraljevini Španiji očita, da roka iz člena 5 te direktive ni spoštovala v primeru ge. Ventura, ki je dovoljenje za prebivanje dobila šele po desetmesečnem postopku.

42 Po mnenju španskih organov Komisija Kraljevini Španiji zgolj na podlagi osamljenega primera ne more očitati, da na splošno ni spoštovala skupnostne ureditve, kolikor je lahko ta oseba med čakanjem na izdajo dovoljenja za prebivanje bivala na ozemlju te države članice.

Presoja Sodišča

43 Uvodoma naj poudarimo, da obveznost držav članic, ki izhaja iz posamezne direktive, po dosegi njenega cilja, kot tudi njihova naloga, da na podlagi člena 10 ES sprejmejo vse splošne in potrebne ukrepe, primerne za zagotavljanje izpolnjevanja te obveznosti, zavezujejo vse organe držav članic (sodba z dne 8. oktobra 1987 v zadevi Kolpinghuis Nijmegen, 80/86, Recueil, str. 3969, točka 12).

44 Kot je Sodišče že razsodilo, lahko Komisija od Sodišča zahteva, naj to ugotovi neizpolnitev obveznosti, ki je v tem, da cilj določene direktive v posameznem primeru ni bil dosežen (sodba z dne 10. aprila 2003 v združenih zadevah Komisija proti Nemčiji, C-20/01 in C-28/01, Recueil, str. I-3630, točka 30).

45 Treba je poudariti, da mora po členu 5(1) Direktive 64/221 država članica odločbo o izdaji dovoljenja za prebivanje sprejeti čim prej in nikakor ne pozneje kot v šestih mesecih od datuma vložitve prošnje.

46 V konkretnem primeru drži, da je ga. Ventura, državljanka tretje države in poročena z državljanom Skupnosti, ki je uresničil svojo pravico do prostega gibanja, dovoljenje za prebivanje dobila šele po desetmesečnem postopku, kar je v nasprotju z zahtevami navedene direktive.

47 V tem pogledu ni pomembno, da je lahko tožeča stranka med čakanjem na odločbo o podelitvi ali zavrnitvi dovoljenja za prebivanje začasno bivala na nacionalnem ozemlju. Dejansko je vprašanje, ali prekoračitev roka pomeni oviro za prebivanje oziroma za opravljanje dejavnosti, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 63 svojih sklepnih predlogov, brez pomena.

48 Posledično je drugi očitek Komisije utemeljen.

49 Glede na vse zgoraj navedeno je treba ugotoviti, da Kraljevina Španija s tem, da:

— v svoj notranji pravni red ni pravilno prenesla direktiv 8/360, 73/148, 90/365, predvsem s tem, da je za izdajo dovoljenja za prebivanje državljanom tretjih

držav, družinskim članom državljana Skupnosti, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja, naložila obveznost vizuma za prebivanje, in ker

— v nasprotju z določbami Direktive 64/221 ni izdala dovoljenja za prebivanje čim prej in najpozneje v šestih mesecih od datuma vložitve prošnje za to dovoljenje,

ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi navedenih direktiv.

Stroški

50 Na podlagi člena 69(2) Poslovnika se stranki, ki s svojimi tožbenimi predlogi ni uspela, naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, da se Kraljevini Španiji naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Kraljevina Španija s tem, da

1. — v svoj notranji pravni red ni pravilno prenesla Direktive Sveta 68/360/EGS z dne 15. oktobra 1968 o odpravi omejitev gibanja

in prebivanja v Skupnosti za delavce držav članic in za njihove družine, Direktive Sveta 73/148/EGS z dne 21. maja 1973 o odpravi omejitev gibanja in bivanja v Skupnosti za državljane držav članic v zvezi z ustanavljanjem in opravljanjem storitev in Direktive Sveta 90/365/EGS z dne 28. junija 1990 o pravici do prebivanja za zaposlene in samozaposlene osebe, ki so prenehale opravljati poklicno dejavnost, predvsem s tem, da je za izdajo dovoljenja za prebivanje državljanom tretjih držav, družinskim članom državljana Skupnosti, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja, naložila obveznost vizuma za prebivanje, in ker

— **v nasprotju z določbami Direktive Sveta 64/221/EGS z dne 25. februarja 1964 o usklajevanju posebnih ukrepov, ki zadevajo gibanje in prebivanje tujih državljanov, utemeljenih z javno politiko, javno varnostjo ali zdravjem prebivalstva, ni izdala dovoljenja za prebivanje čim prej in najpozneje v šestih mesecih od datuma vložitve prošnje za to dovoljenje,**

ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi navedenih direktiv.

2. **Kraljevini Španiji se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi